

ŘEPKA OZIMÁ OLPOP – LINIE S VÝNOSEM HYBRIDU; HOŘČICE BÍLÁ VERONIKA – NOVINKA SE OSVĚDČILA

*Winter rape OLPOP – line with the hybrid yield;
White mustard VERONICA - prove useful latest product*

Ivo SEDLÁČEK

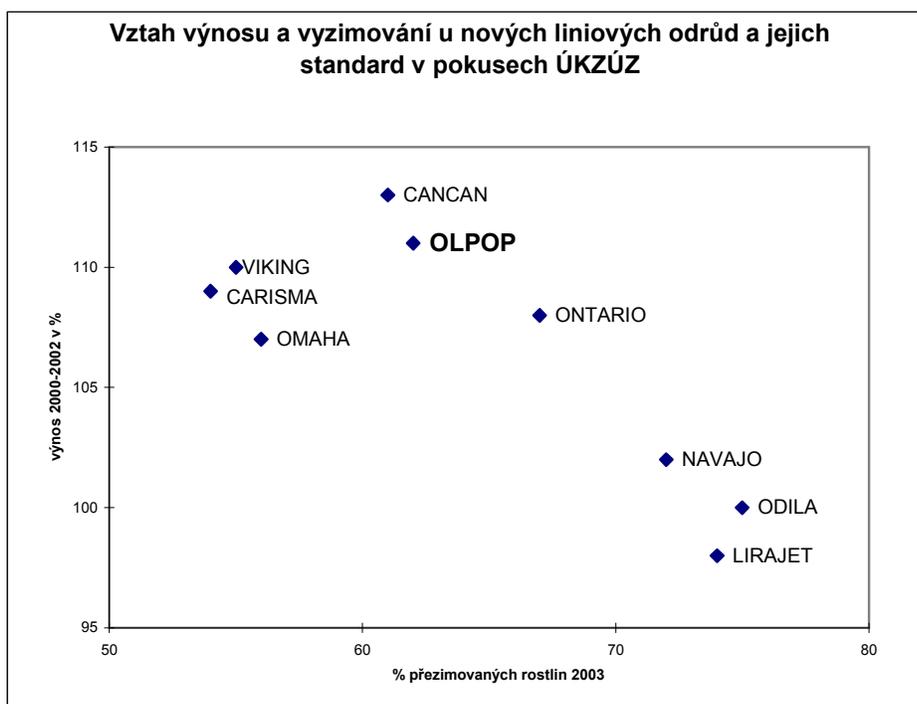
BOR, s.r.o. Choceň

Na trhu s odrůdami ozimé řepky došlo v létě 2003 k výraznému posunu, a to jak v počtu nově registrovaných odrůd, tak jejich výkonnosti. Pozici nejnadějnější novinky potvrdila odrůda OLPOP, když se s cca 2,5% trhu stala jednou z nejprodávanějších nových odrůd. Pochází ze šlechtění firmy Euralis a na českém trhu ji zastupuje BOR, s.r.o., Choceň. OLPOP úspěšně prošel registračními zkouškami v Německu, kde patřil k nejlepším liniovým odrůdám nízkého vzrůstu. Velmi zajímavě vyznívá srovnání jeho výnosové stability s ostatními odrůdami, kdy vzhledem ke kontrolám dosáhl až neuvěřitelné vyrovnanosti. Velmi malý rozdíl ve výnosech OLPOPu mezi nejlepšími a nejhoršími lokalitami svědčí o jeho vysoké přizpůsobivosti a nízké reakci na zhoršující se podmínky prostředí. Je zcela zřejmé, že jde o velmi plastickou odrůdu, která nezklame ani při extenzivnějším zacházení.

Po celou dobu zkoušení v našich podmínkách patřil OLPOP mezi nejlepší odrůdy při hodnocení všech důležitých vlastností. Velmi vysoký výnosový potenciál, po tříletých zkouškách vyjádřený 111% výnosu standard v SOZ ÚKZÚZ, určitě stojí za povšimnutí. Ještě zajímavější je pohled na původ tohoto výsledku, kdy například v roce 2000 se zcela vyrovnal pomocné hybridní odrůdě a stejně jako v následujícím roce vysoce překonal všechny registrované liniové odrůdy. Když zvážíme výnosovou hladinu, na které se OLPOP pohybuje a jeho ohromnou stabilitu, očekávali bychom některé negativní vlastnosti, jak už to bývá zvykem. Vedle průměrné odolnosti poléhání, která však při dodržení základních agrotechnických pravidel není problém, je už jen těžko objevíme. Už výška této odrůdy, podle které patří k nejnižším řepkám na našich polích, mnohé napovídá. Také vysoká olejnatost a nadprůměrná odolnost k významným chorobám řepky, zejména fómě a hlízence, spolu s velmi dobrým přezimováním dávají tušit, proč má OLPOP tak stabilně vysoké výnosy. Výše uvedené výsledky se dále zvýrazní, když si uvědomíme, že jde o jednu z nejranějších odrůd na našem trhu. Pokud si ho zvolíme, bude pravděpodobně první odrůdou, kterou budeme sklízet.

Graf zpracovaný z výsledků SOZ ÚKZÚZ znázorňuje vztah výnosového potenciálu a odolnosti vyzimování u nově registrovaných odrůd a jejich standard v době zkoušek. Můžeme vidět, že nové odrůdy mají schopnost poskytnout výrazně vyšší výnos, ale starší odrůdy mají vyšší zimovzdornost. OLPOP byl v tříletém srovnání překonán pouze odrůdou CANCAN, která však má nižší odolnost vyzimování a je výrazně pozdnější. V přezimo-

vání bylo vedle starších odrůd lepší pouze ONTARIO, které však nedosáhlo výnosového potenciálu OLPOPu.

Vzhledem k průběhu zimy 2002/03, kterou budeme všichni dlouho pamatovat, se v ČR nepodařilo získat použitelné výsledky z loňské sklizně. Pokud se ovšem neuchýlíme k použití výsledků z jedné lokality, jak se bohužel v poslední době začíná u některých subjektů stávat. Proto uvádíme v příložených tabulkách výsledky z postregistračních zkoušek v sousedním Německu. Tabulka č.1 ukazuje srovnání OLPOPu s vybranými odrůdami (registrovanými i v ČR) ve dvou sousedních spolkových zemích. Vzhledem k nedostatku místa nelze uvést kompletní výsledky, ale jak v Bavorsku, tak v Sasku se OLPOP stal absolutně nejvýnosnější liniovou odrůdou a překonal i nadpoloviční počet hybridů. To je důvod, proč uvádíme, že jde o linii s výnosem hybridu. Tabulka č.2 znázorňuje srovnání průměrných výnosů v jednotlivých spolkových zemích u OLPOPu, všech linií a všech hybridů. Všimněme si, že v obou nám sousedících zemích OLPOP vysoce překonal nejen linie, ale i hybridy. V průměru celého Německa měl OLPOP o necelá dvě procenta nižší výnos, než hybridy. Z tohoto pohledu je návratnost investice do osiva hybridů velmi problematická a naopak velmi výhodná do kvalitní liniové odrůdy.

Tab. 1: Rel. výnos v LSV - srovnání na odrůdy reg. i v ČR (2003)

	Bavorsko	Sasko
OLPOP	104	106
ARTUS	99	107
BALDUR	-	108
VIKING	100	98
LASER	-	94

Hořčice bílá je plodina, jejíž význam pro pěstitele stále vzrůstá. V zemích středoevropského regionu je to spolu se svazenkou nejpoužívanější meziplodina na zelené hnojení. ČR dnes zajišťuje významnou část potřeby osiv pro většinu středoevropských zemí, stejně jako semena na potravinářské zpracování. BOR, s.r.o. Choceň je majitelem nejpěstovanější odrůdy hořčice bílé – ZLATY, ale i zcela nové odrůdy, která postupně zvyšuje svoje plochy – VERONIKY. Jde o pozdní odrůdu s rychlým počátečním růstem a dobrou pokrývností porostu a s vysokým až středním výnosem suché hmoty, jak potvrdily oficiální registrační pokusy v Rakousku, především však s nejvyšším výnosem velmi kvalitního semene ze všech známých odrůd hořčice bílé. Proto doporučujeme pěstitelům pro oba směry využití hořčice, jak na zelené hnojení, tak na semeno, postupně přejít na pěstování VERONIKY, stejně jako k tomu dochází v okolních zemích.

Množitelské plochy hořčice bílé firmy BOR, s.r.o. v ČR:

	2003
ZLATA.....	2 986,- ha
VERONIKA.....	1 209,- ha

Tab. 2: OLPOP v postregistračních zkouškách (LSV-zemské odrůdové zkoušky) v Německu 2003 (%)

	počet pokusů	OLPOP	průměr linií	průměr hybridů
Bayern	9	104,4	96,6	103,5
Baden-Württemberg	7	98,6	96,9	104,0
Thüringen	4	107,0	96,9	104,3
Sachsen	4	106,0	96,6	105,9
Sachsen-Anhalt	4	104,0	94,7	108,0
Brandenburg	2	96,0	96,1	106,0
průměr	30	103,0	96,4	104,8

Kontaktní adresa

Dr. Ing. Ivo Sedláček; BOR, s.r.o. Choceň; sedlacek.ivo@bor-sro.cz